

Indbringer af. Jeg vil ikke paastaa, at ethvert Andragende, som jeg indbringer, har min Tilslutning i den Forstand, at jeg mener, det er fuldt ud berettiget. Men da jeg indbragte dette Andragende, havde jeg dog den Formening, at Præsterne have Ret i deres Besværing, og den Formening har jeg endnu. Naar jeg ikke destomindre ikke er Medforslagsstiller sammen med det ærede Medlem, er Grunden den, at jeg betragter Forslaget som unyttigt, da jeg ikke kunde faa fornøden Tilslutning i Udvalget til en Indstilling. Naar der imidlertid nu alligevel er sket Indstilling, om ogsaa kun af et enkelt Medlem, vil jeg ikke lade denne Indstilling passere gennem Tinget, uden at den ogsaa faar min Stemme, og det er for at udtale dette, jeg har taget Ordet.

Det er Skik her i Landet, at naar en Mand kaldes til et Embede, nyder han dette Embedes Løn ubeskaaren, saa længe han bestrider Embedet, og i Tilfælde af, at man mener, hans Embede skal beskæres i Lønnen, plejer man at give vedkommende, der sidder inde med Embedet, et personligt Tillæg, saa længe han beklæder det. Da vi i 1903 gennemførte Tiendeloven, var det sikkert ogsaa fra alle Sider Meningen, at de Embedsmænd, som blev lønnede med Tiende efter Kapitelstaksten, ikke skulde lide Skade ved den Lov, som blev gennemført. Det udtaltes i alt Fald fra forskellige Sider under Forhandlingen, at det var Meningen. De Præster, der var kaldede før den 15. Maj 1903, var kaldede til at nyde Embedernes Tiende efter Kapitelstaksten, og de maatte derefter gaa ud fra, at saa længe de sad i vedkommende Embeder, skulde de faa Tienden udbetalt efter hvert Aars Kapitelstakst. Nu afløse vi Tienden efter Gennemsnitstaksten for Aarene 1892—1901, og det viser sig, at efter Afløsningen af Tienden stiger Kapitelstaksten, og Præsteres Lønninger blive udbetalte med mindre Beløb, end de havde Forventning om.

Naar man henser til den Praksis, der hidtil har været gældende, kunde de Præster, for hvis Vedkommende Tienden er afløst, gaa ud fra, at man vilde give dem som personligt Tillæg det, de herved vilde tabe. Der er navnlig to Ting, der kunde begrunde deres Forventning derom. Den ene findes i Tiendelovens § 24, hvor Staten har erkendt, at den til Pensionister og Enker er pligtig til at give det Tillæg, som der skal til for at give dem deres Pension efter Kapitelstaksten. I § 24 siges

det nemlig udtrykkeligt, at Pensionister og Enker skulde have deres Pension udbetalt efter Kapitelstaksterne. Hvis den er større end efter den gennemsnitlige Størrelse efter Tiendeloven, maa Staten betale det Plus, der skal betales. Det andet, Præsterne have at henvise til, er Lovgivningsmagtens tidligere Stilling i saadanne Tilfælde. Jeg skal nævne en Lov, som netop omhandler Præsteres Forhold, nemlig Loven om Sognebaandsløsning af 1855. Om denne Lov stod der adskillig Kamp, men den blev alligevel gennemført i 1855, og da mente Lovgivningsmagten, at naar man gennemførte denne Lov, skulde det ikke skade Præsterne økonomisk. Derfor indsatte man en Bestemmelse i Loven, der lød saaledes: „De nuværende Præster og Kirkebetjente vedblive derhos at oppebære Højtidsofre og kirkelige Accidenser ogsaa for de Handlinger, hvortil deres Tjeneste ikke begæres, saa længe de forblive i vedkommende Embede.“ Hvad der var Ret i 1855, og hvad hele Lovgivningsmagten den Gang mente, er formentlig heller ikke Uret nu. Naar man den Gang fandt det retfærdigt og billigt, at den Mand, der sad i et Embede, skulde beholde Embedets Indtægter ubeskaarne, uagtet man gennemførte en saadan Lov, kunde man formentlig gaa ud fra, at Lovgivningsmagten har den samme Mening nu, og sige, at de Præster, der have siddet i Embedet før 15. Maj 1903, og som faa deres Tiende afløst efter Loven, skulde have Ret til fremdeles, saa længe de sidde i dette Embede, at oppebære deres Lønninger efter Kapiteltaksten. For øvrigt kunde jeg henvise til mange andre Eksempler, hvor Lovgivningsmagten netop har taget den Stilling at erstatte Embedsmænd lignende Tab. Det ærede Medlem for Odense Amts anden Valgkreds (Halsted) og jeg kæmpede i flere Aar med de Forhold, der den Gang var imod os, for at faa Skoleloven ført igennem. I denne Skolelov havde vi udtrykkelig den Bestemmelse, at hvis en Lærer eller Lærerinde efter de gamle Regler har en større Lønning end efter den nye Lov, skulde de have det erstattet som personligt Tillæg ogsaa under Hensyn til de Alderstillaeg, de efter den gamle Lov maatte have Udsigt til at faa. (Halsted: Ja, det er det, Præsterne henvise til). Det kunne de ogsaa med Rette henvise til. Og saaledes kunde man nævne en Række Bestemmelser, der ligeledes med Rette kunde henvises til.

Det koster selvfølgelig nogle Penge at imødekomme Præsterne, men saa overordentlig mange tror jeg dog ikke, det vil